

Věc: Posouzení náležitostí návrhu na vyhlášení místního referenda

Předmětem tohoto stanoviska je posouzení náležitostí návrhu na vyhlášení místního referenda podle zákona č. 22/2004 Sb. o místním referendu a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místním referendu“) ve městě Zábřeh (dále jen „Město“), o otázce „Souhlasíte s tím, aby město Zábřeh prodalo svoje pozemky za účelem vybudování energetického zdroje a papírny podle záměru firmy WANEMI CZ a.s.“ (dále jen „Návrh“), který podal přípravný výbor zastupovaný zmocněncem Pavlem Trhalem. Při zpracování stanoviska jsme vycházeli z textu Návrhu.

Náležitosti návrhu na vyhlášení místního referenda upravuje § 10 zákona o místním referendu, náležitosti otázky, která je povinnou součástí návrhu upravuje rovněž § 8 odst. 3 zákona o místním referendu, a náležitosti podpisové listiny, která je obligatorní přílohou návrhu, § 11 zákona o místním referendu.

Podle § 10 odst. 1 písm. b) zákona o místním referendu musí návrh obsahovat znění otázky navržené k rozhodnutí v místním referendu. Podle § 8 odst. 3 zákona o místním referendu musí být otázka navržená pro místní referendum jednoznačně položena tak, aby na ni bylo možno odpovědět slovem "ano" nebo slovem "ne". Pod pojem jednoznačně by mělo být zahrnuto, že v jakémkoliv případě výsledku referenda bude rozhodnutí vykonatelné, tj. bude zřejmé, jak má obec a její orgány postupovat. Rozhodnutí a tedy i otázka musí být dostatečně určitá (slovy zákona "jednoznačně položena").

Otázka zní: „Souhlasíte s tím, aby město Zábřeh prodalo svoje pozemky za účelem vybudování energetického zdroje a papírny podle záměru firmy WANEMI CZ a.s.“ Takto položená otázka zcela zřejmě není určitá hned v několika bodech. V první řadě se ptá na souhlas s prodejem pozemků, které však nejsou nijak specifikovány. Požadavek určitosti by byl splněn, kdyby byly pozemky specifikovány parcelními čísly nebo alespoň odkazem na jejich výčet v jednoznačně definovaném dokumentu, např. v uzavřené smlouvě o smlouvě budoucí. V otázce odkaz na žádný jednoznačně definovaný dokument není. Otázka používá slova "záměr firmy Wanemi CZ a.s." Není nám nic známo o dokumentu takto pojmenovaném. Pokud skutečně neexistuje takto jednotlivě a jednoznačně označený dokument zahrnující výčet pozemků, nejsou pozemky dostatečně definovány ani odkazem na něj. Otázka dále odkazuje na "firmu Wanemi CZ a.s.". Firma je podle § 8 odst. 1 obchodního zákoníku název a nikoliv subjekt, formálně právně nemůže existovat záměr nebo právní úkon

"názvu", může existovat pouze záměr nebo právní úkon nějakého subjektu. V otázce tak chybí nejen definice pozemků ale i definice subjektu, kterému by se měly nebo naopak neměly pozemky převádět. V nedostatečné určitosti otázky lze spatřovat vadu Návrhu podle § 10 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 8 odst. 3 zákona o místním referendu, neboť Návrh neobsahuje znění otázky splňující zákonný požadavek na dostatečně určité, jednoznačné znění otázky.

Podle § 10 odst. 1 písm. d) zákona o místním referendu musí návrh na vyhlášení místního referenda obsahovat jak odhad nákladů na samotné referendum, tak nákladů realizace případného rozhodnutí přijatého v referendu a způsob jejich úhrady z městského rozpočtu. Odhady nákladů jsou v Návrhu obsaženy. Ze znění zákona je zjevné, že nelze po navrhovatelích požadovat přesnou částku ale pouze odhad. Odhad nákladů však nemůže být zcela zjevně nepodložený, či dokonce úmyslně nesprávný. Sami navrhovatelé jsou si vědomi uzavřené smlouvy o budoucí kupní smlouvě k dotčeným pozemkům uzavřené mezi Městem a Wanemi, protože jejím zněním v Návrhu argumentují. Je proto zcela zřetelně nepodložené tvrzení, že nedodržením smlouvy nevznikne škoda, resp. že by za ni Město nebylo odpovědné. Je evidentní a navrhovateli vzhledem ke znalosti smlouvy zjevně seznatelné, že škoda vznikne a že za ni bude Město odpovídat, protože smlouva výslovně v čl. 7 stanoví, že Wanemi by vedle smluvní pokuty mělo nárok i na náhradu škody. Odhad nákladů realizace rozhodnutí v Návrhu je účelový a úmyslně nesprávný. Nejedná se proto o odhad, který by se vešel do mezí stanovených zákonem. Podle našeho názoru tak není dodržena náležitost Návrhu upravená v § 10 odst. 1 písm. d) zákona o místním referendu v části týkající se nákladů realizace rozhodnutí přijatého případně v místním referendu.

Vedle shora uvedených vad Návrhu je nutné upozornit i na skutečnost, že referendum o otázce obsažené v Návrhu je nepřipustné podle § 7 odst. 1 písm. d) zákona o místní referendum. V podrobnostech o nepřipustnosti referenda odkazujeme na naše stanovisko z 9. září 2008.

Vzhledem k uvedeným vadám Návrhu by městský úřad měl při zachování správného úředního postupu vady Návrhu vytknout zmocněnci přípravného výboru postupem podle § 12 odst. 2 zákona o místním referendu.

V Praze dne 18. září 2008

Mgr. Jiří Dienstbier
advokát